

แรงจูงใจและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย

ศักดิ์ชาติ เหล่าใหญ่^{1*}, ยุทธนา แยมคาย²

¹ภ.บ. (การบริบาลทางเภสัชกรรม) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย 331 หมู่ที่ 14 ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย 64000

²ส.ต. วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก 653 หมู่ที่ 8 ตำบลวังทอง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก 65130

*ติดต่อผู้พิมพ์: ศักดิ์ชาติ เหล่าใหญ่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย 331 หมู่ที่ 14 ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย 64000 โทรศัพท์: 09 5452 5699 อีเมล: sakchatssj@gmail.com

บทคัดย่อ

แรงจูงใจและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย

ศักดิ์ชาติ เหล่าใหญ่^{1*}, ยุทธนา แยมคาย²

ว. เภสัชศาสตร์อีสาน 2566; 19(2) : 29-44

รับบทความ: 27 ตุลาคม 2565

แก้ไขบทความ: 13 มีนาคม 2565

ตอบรับ: 21 เมษายน 2566

การปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดูแลสุขภาพของประชาชนเพื่อให้ประชาชนสามารถบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพและใช้บริการสุขภาพที่มีความปลอดภัยและเป็นธรรม

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย

วิธีดำเนินการวิจัย: การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย จำนวน 109 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อันดับ

ผลการวิจัย: แรงจูงใจในการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน ($r = 0.338, p = 0.000$) การยอมรับนับถือ ($r = 0.385, p = 0.000$) ลักษณะงาน ($r = 0.419, p = 0.000$) ความรับผิดชอบ ($r = 0.272, p = 0.004$) เงินเดือนหรือค่าตอบแทน ($r = 0.310, p = 0.001$) สภาพในการทำงาน ($r = 0.265, p = 0.005$) นโยบายและการบริหารงาน ($r = 0.367, p = 0.000$) ความมั่นคงในงาน ($r = 0.203, p = 0.034$) และวิธีปกครองบังคับบัญชา ($r = 0.193, p = 0.044$)

สรุปผลการวิจัย: ตัวแปรความมั่นคงในงาน วิธีปกครองบังคับบัญชา ความรับผิดชอบ และสภาพในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำมากกับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย ส่วนตัวแปรเงินเดือนหรือค่าตอบแทน ความสำเร็จในการทำงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะงาน และนโยบายและการบริหารงานมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย

คำสำคัญ: แรงจูงใจ, ผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภค, เจ้าหน้าที่สาธารณสุข, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

Motivation and Factors associated with Consumers Protection Performance of Health Personnel at Sub-District Health Promoting Hospitals in Sukhothai Province

Sakchat Laoyai^{1*}, Yutthana Yaebkai²

¹Pharm.D. (Pharm. Care), Sukhothai Provincial Public Health Office, Mueang Sukhothai District, Sukhothai Province, 64000, Thailand

²Dr.P.H., Sirindhorn College of Public Health, Phitsanulok, Wang Thong District, Phitsanulok Province, 65130, Thailand

***Corresponding author:** Sakchat Laoyai, Sukhothai Provincial Public Health Office, Mueang Sukhothai District, Sukhothai Province, 64000, Thailand, Tel: (+66) 0954525699 E-mail: sakchatssj@gmail.com

Abstract

Motivation and Factors associated with Consumers Protection Performance of Health Personnel at Sub-district Health Promoting Hospitals in Sukhothai Province

Sakchat Laoyai^{1*}, Yutthana Yaebkai²

IJPS, 2023; 19(2) : 29-44

Received: 27 October 2022

Revised: 13 March 2023

Accepted: 21 April 2023

The consumer protection performance of health personnel in sub-district health promoting hospitals is extremely important for ensuring that people can consume health products and services with safety and fairness. **Objectives:** To examine factors associated with the consumer protection performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Sukhothai Province. **Methods:** The samples for this descriptive research were 109 health personnel in Sukhothai Province. They were selected by using a simple random sampling without replacement technique. In this research, a questionnaire was employed for data collection. Data were analyzed by using descriptive statistics, Point biserial correlation coefficient, Spearman rank correlation coefficient, and Eta correlation coefficient. **Results:** Work motivation and consumer protection performance were at a moderate level, and factors associated with the consumer protection performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Sukhothai Province included achievement ($r = 0.338$, $p = 0.000$), recognition ($r = 0.385$, $p = 0.000$), job description ($r = 0.419$, $p = 0.000$), responsibility ($r = 0.272$, $p = 0.004$), salary or compensation ($r = 0.310$, $p = 0.001$), working conditions ($r = 0.265$, $p = 0.005$), policy and administration ($r = 0.367$, $p = 0.000$), job security ($r = 0.203$, $p = 0.034$), and supervision techniques ($r = 0.193$, $p = 0.044$). **Conclusion:** Job security, supervision techniques, responsibility, and working conditions variables had a very low level of positive association with the consumer protection performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Sukhothai Province. Salary or compensation, achievement, recognition, job description, and policy and administration variables had a low level of positive association with the consumer protection performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Sukhothai Province.

Keywords: Motivation, Consumers protection performance, Health personnel, Sub-district health promoting hospital

บทนำ (Introduction)

การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ อุตสาหกรรมเป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้เกิดผลิตภัณฑ์สุขภาพ และการบริการสุขภาพใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์และส่งผลให้มนุษย์มี สุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์ สุขภาพและการบริการสุขภาพหลายชนิดก็อาจนำมาซึ่ง ผลกระทบเชิงลบโดยไม่คาดคิด การควบคุมผลิตภัณฑ์สุขภาพ และการบริการสุขภาพจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากในการดูแล สุขภาพของประชาชน (Food and Drug Administration, 2016) ซึ่งปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยกำหนด สุขภาพที่สำคัญ พบว่า ปัญหาผักและผลไม้ไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐาน และนมโรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโดยปนเปื้อน เชื้อจุลินทรีย์ที่อาจส่งผลต่อสุขภาพของเด็กนักเรียนในโรงเรียน การบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพโดยไม่จำเป็นและไม่เหมาะสม อาจก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพได้ สถานประกอบการเพื่อ สุขภาพผ่านการรับรองมาตรฐานน้อย ความล่าช้าของกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ความชัดเจนในการปฏิบัติตาม กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ความเข้าใจของ ผู้ประกอบการและบุคลากร การใช้ผู้ที่ไม่ใช่ผู้ประกอบการวิชาชีพ เป็นผู้ให้บริการแทน และการนำเข้าและใช้เครื่องมือทาง การแพทย์ที่ไม่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐาน (Strategy and Planning Division, 2018) รวมถึงการเสนอสินค้าและบริการต่าง ๆ ต่อประชาชนนับวันแต่จะยิ่งเพิ่มมากขึ้น ผู้ประกอบประกอบการ ได้นำวิชาการในทางการตลาดและทางการโฆษณามาใช้ในการ ส่งเสริมการขายสินค้าและบริการเพื่อส่งเสริมการขายสินค้าและ บริการส่งผลให้มีผลิตภัณฑ์หลายชนิดที่ผู้ผลิตหรือผู้ขายหวังผล กำไรมากโดยไม่คำนึงถึงอันตรายที่จะมีต่อสุขภาพของผู้บริโภค เช่น การปลอมปน การปลอมแปลงสินค้า (Ketaiam & Yeabkai, 2020) ทั้งนี้ กระแสรักสุขภาพกำลังได้รับความนิยมจากผู้คนทั่วโลกและในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เกิดการตื่นตัวในการสร้างเสริมสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงก็ ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นจนทำให้ผู้ประกอบการบางรายฉวย โอกาสผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ได้คุณภาพพร้อม ทั้งให้บริการสุขภาพที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งการกระทำดังกล่าวทำให้ผู้บริโภคตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบเพราะผู้บริโภคไม่อยู่ใน ฐานะที่ทราบภาวะตลาดและความจริงที่เกี่ยวกับคุณภาพและ

ราคาของสินค้าและบริการต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องทันทั่วทั้ง โดย ผู้บริโภคมีสิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ สิทธิที่จะมีอิสระ ในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัย จากการใช้สินค้าหรือบริการ สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมใน การทำสัญญา และสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความ เสียหายตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (Consumer Protection Act B.E. 2522, 1979)

แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) พ.ศ. 2560 - 2579 กำหนดให้การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน โรค และการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลิศ (Promotion, Prevention & Protection Excellence) เป็น 1 ในยุทธศาสตร์ความเป็นเลิศ ทั้ง 4 ด้านของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุก กลุ่มวัยมีสุขภาพดีได้รับการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน ควบคุม โรค และภัยสุขภาพ ตลอดจนมีการคุ้มครองผู้บริโภคด้าน สุขภาพที่ดีมีประสิทธิภาพ (Strategy and Planning Division, 2018) รัฐบาลได้กำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบขึ้นเพื่อ ปกป้องและคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากการบริโภค ผลิตภัณฑ์สุขภาพ โดยผลิตภัณฑ์สุขภาพต้องมีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย มีการส่งเสริมพฤติกรรมผู้บริโภคที่ ถูกต้องด้วยข้อมูลวิชาการที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ นำเชื่อถือ และมีความเหมาะสม เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สุขภาพมีคุณภาพ ปลอดภัย ผู้บริโภคมั่นใจผู้ประกอบการไทยก้าวไกลสู่สากล (Ketaiam & Yeabkai, 2020) ใน ส่วน กลาง มีสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เป็นหน่วยงานหลักที่กำกับ ดูแล ความคุมคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพ ที่จำหน่ายในท้องตลาด รวมทั้งพัฒนาผู้บริโภคให้มีศักยภาพใน การดูแลตนเอง เพื่อการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัย ถูกต้องเหมาะสม และกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (สบส.) เป็น หน่วยงานหลักที่กำกับ ดูแล ควบคุมมาตรฐานและความ ปลอดภัยด้านบริการสุขภาพทั้งสถานพยาบาล (คลินิก) และ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (นวด สปา) เพื่อให้ประชาชน ได้รับบริการสุขภาพที่มีมาตรฐาน คุณภาพ ปลอดภัย สม ประโยชน์สู่มาตรฐานสากล ในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดมี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

หลัก โดยมีกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข (คปส.) เป็นผู้รับผิดชอบ และในระดับอำเภอมีกลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภคของโรงพยาบาลชุมชนและสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ (สสอ.) เป็นผู้รับผิดชอบร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ซึ่งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิให้บริการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันและควบคุมโรค รักษาพยาบาล และฟื้นฟูสุขภาพทำให้ประชาชนได้รับการสุขภาพที่จำเป็นจากหน่วยบริการสุขภาพที่ใกล้บ้าน ใกล้ใจ และใกล้ชิดชุมชนมากที่สุด หากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสามารถปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะส่งผลให้ประชาชนสามารถบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพและใช้บริการสุขภาพที่มีความปลอดภัยและเป็นธรรม รวมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันไม่ให้เกิดผลกระทบจากการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพและใช้บริการสุขภาพได้อีกด้วย โดยมีแนวทางในการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้แก่ การพัฒนาระบบฐานข้อมูล การพัฒนาศักยภาพ และการเฝ้าระวังและบริหารจัดการความเสี่ยง (Working Group of Consumer Protection Practice Guidelines for Sub-District Health Promoting Hospitals, 2010) ซึ่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} E = 3.75, S.D. = 0.55$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าการพัฒนาระบบฐานข้อมูลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} E = 3.87, S.D. = 0.59$) รองลงมาคือ การเฝ้าระวังและจัดการความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} E = 3.70, S.D. = 0.60$) และการพัฒนาศักยภาพอยู่ในระดับมาก $\bar{X} E = 3.68, S.D. = 0.65$ ตามลำดับ (Phoosod *et al.*, 2019)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่า Suamuang *et al.* (2017) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี พบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลส่วนใหญ่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 57.5 และผลการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน ซึ่งการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคให้ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายนั้นมีหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงจูงใจในการปฏิบัติงานซึ่ง

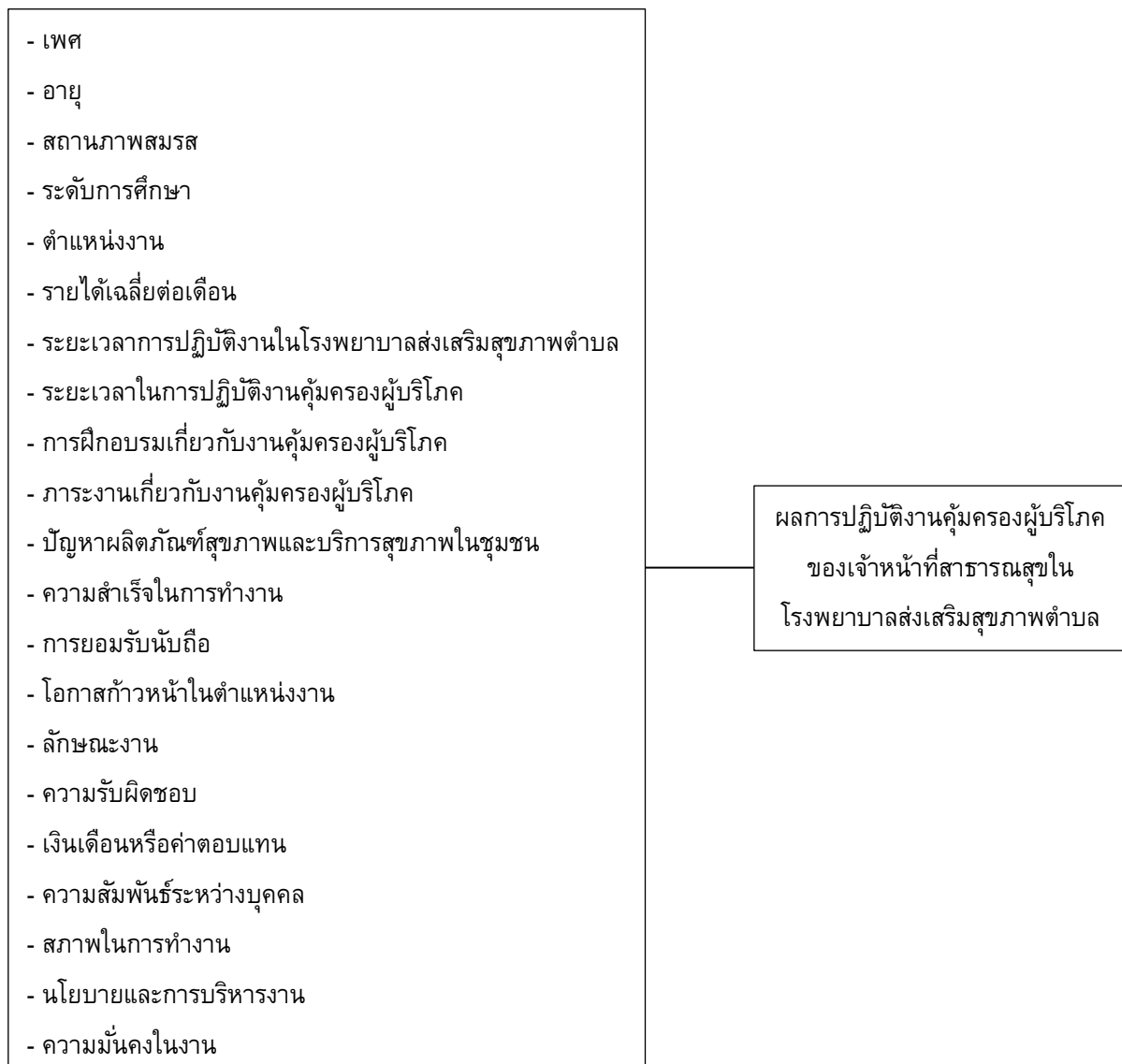
เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจะปฏิบัติงานได้ดีหรือไม่ และมากน้อยเพียงใดต้องมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งจูงใจให้ทำงานได้ดีขึ้นกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานมากขึ้น บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องจนเกิดผลงานที่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุตามเป้าหมาย และเกิดความผิดพลาดน้อยลง (Phoosod *et al.*, 2019) ทั้งนี้แรงจูงใจในการปฏิบัติงานประกอบด้วย 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ด้านลักษณะงาน และด้านความรับผิดชอบ และปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยสุขอนามัย ได้แก่ ด้านเงินเดือนหรือค่าตอบแทน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสภาพในการทำงาน ด้านนโยบายและการบริหารงาน ด้านความมั่นคงในงาน และด้านวิธีปกครองบังคับบัญชา เมื่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจเพิ่มขึ้นก็จะปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคมากขึ้น (Herzberg *et al.*, 2010)

ปัญหาการคุ้มครองผู้บริโภคส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย พบว่า มีปัญหาการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สุขภาพกลุ่มเสี่ยงที่ผิดกฎหมาย การโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพกลุ่มเสี่ยงที่ผิดกฎหมาย และการดูแลความปลอดภัยของผักและผลไม้สด ตลาดสด และตลาดนัด รวมทั้งปัญหาการประกอบกิจการสถานพยาบาลและสถานประกอบการเพื่อสุขภาพโดยไม่ได้รับอนุญาต (Sukhothai Provincial Public Health Office, 2021) นอกจากนี้ ยังพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพในชุมชน (Ketiam & Yeabkai, 2020) ได้แก่ อาหาร ร้อยละ 63.1 ยา ร้อยละ 66.2 เครื่องสำอาง ร้อยละ 54.1 เครื่องมือแพทย์ ร้อยละ 54.8 และการโฆษณาที่ผิดกฎหมาย ร้อยละ 54.0 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย เพื่อนำผลวิจัยดังกล่าวไปใช้ในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย ต่อไป

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Methods)

การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ครั้งนี้ได้รับการพิจารณาและรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย โครงการเลขที่ COA No. 23/2022 เอกสารรับรองเลขที่ IRB No. 21/2022 ลงวันที่ 17 พฤษภาคม 2565 วิธีทบทวนแบบยกเว้น (Exemption review)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย จำนวน 118 คน (Sukhothai Provincial Public

Health Office, 2021) ซึ่งคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยโปรแกรม G*Power version 3.1.9.4 (Faul *et al.*, 2009) ได้ขนาดตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย จำนวน 109 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลากแบบไม่ใส่คืน (Simple random sampling without replacement) จากรายชื่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย จนได้ขนาดตัวอย่างที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน ระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล ระยะเวลาในการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค การ ฝึกอบรมเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภค ภาระงานเกี่ยวกับงาน คุ้มครองผู้บริโภค และปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการ สุขภาพในชุมชน (ตัวแปรต้น) ลักษณะคำถามเป็นเลือกตอบและ เติมคำลงในช่องว่าง โดยมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ส่วนที่ 2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจ 2 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัย จูงใจหรือปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ด้าน ลักษณะงาน และด้านความรับผิดชอบ และ 2) ปัจจัยค่าเงินหรือ ปัจจัยสุขอนามัย ได้แก่ ด้านเงินเดือนหรือค่าตอบแทน ด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสภาพในการทำงาน ด้าน นโยบายและการบริหารงาน ด้านความมั่นคงในงาน และด้าน วิธีปกครองบังคับบัญชา (ตัวแปรต้น) จำนวน 48 ข้อ เป็น แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมี เกณฑ์การให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ คะแนนเต็ม 240 คะแนน การแปลความหมายคะแนนแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานแบ่งออกเป็น 3 ระดับ (Bloom, 1975) คือ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 80 ขึ้นไป แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 60-79 และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ น้อยกว่าร้อยละ 60 โดยมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach, 1984) เท่ากับ 0.97

ส่วนที่ 3 ผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค 3 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาฐานข้อมูล 2) ด้านการพัฒนา

ศักยภาพ และ 3) การเฝ้าระวังและบริหารจัดการความเสี่ยง (ตัวแปรตาม) จำนวน 27 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับคือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง และไม่เคย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ 5, 4, 3, 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ คะแนนเต็ม 135 คะแนน การ แปลความหมายคะแนนผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคแบ่ง ออกเป็น 3 ระดับ (Bloom, 1975) คือ ผลการปฏิบัติงานคุ้มครอง ผู้บริโภคอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 80 ขึ้นไป ผลการปฏิบัติงาน คุ้มครองผู้บริโภคอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 60-79 และผล การปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคอยู่ในระดับต่ำ น้อยกว่าร้อยละ 60 โดยมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (Rovinelli & Hambleton, 1977) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach, 1984) เท่ากับ 0.98

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ผู้วิจัยทำหนังสือจาก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัยขอความอนุเคราะห์เก็บ รวบรวมข้อมูลถึงสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกแห่ง เพื่อให้ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคใน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย จำนวน 109 คน ช่วยตอบแบบสอบถามในระหว่างวันที่ 17 – 31 พฤษภาคม 2565 แล้วบันทึกข้อมูลผ่านแบบฟอร์มออนไลน์ โดยมีผู้ตอบ แบบสอบถาม จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0 ซึ่งภายใน แบบสอบถามจะไม่มีการระบุชื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูล ของผู้ตอบแบบสอบถามจะเก็บเป็นความลับและไม่นำมาเปิดเผย การศึกษาครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามครบเรียบร้อยแล้วจะตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ครบถ้วน และความถูกต้องของแบบสอบถามก่อน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลการศึกษาลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล คือ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เป็นไปตาม ข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล ระยะเวลาในการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค การ ฝึกอบรมเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภค ภาระงานเกี่ยวกับงาน คุ้มครองผู้บริโภค และปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการ สุขภาพในชุมชน โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย

2.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นด้านเพศ (มาตรฐานนามบัญญัติ) กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (มาตราอัตราส่วน) โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล (Point biserial Correlation Coefficient)

2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นด้านอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ระยะเวลาในการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค ความสำเร็จในการทำงาน การยอมรับนับถือโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ เงินเดือนหรือค่าตอบแทน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สภาพในการทำงาน นโยบายและการบริหารงาน ความมั่นคงในงาน และวิธีปกครองบังคับบัญชา (มาตราอัตราส่วน) กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (มาตราอัตราส่วน) โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation Coefficient) เนื่องจากตัวแปรทดสอบกระจายไม่เป็นโค้งปกติ

2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นด้านสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน การฝึกอบรมเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภค และภาระงานเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภค (มาตรฐานนามบัญญัติ) กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (มาตราอัตราส่วน) โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อีต้า (Eta Correlation Coefficient)

3. กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นเกณฑ์ในการยอมรับสมมติฐาน

4. กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (Hinkle et al., 1998) คือ มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก ($r = 0.91 - 1.00$) มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r = 0.71 - 0.90$) มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = 0.51 - 0.70$) มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r = 0.31 - 0.50$) และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก ($r = 0.00 - 0.30$)

ผลการวิจัย (Results)

1. ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากร

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 66.1 อายุเฉลี่ย 38.38 ปี มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 52.3 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 81.7 มีตำแหน่งเป็นนักวิชาการสาธารณสุข ร้อยละ 72.5 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 27,361 บาท มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเฉลี่ย 13.71 ปี มีระยะเวลาการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคเฉลี่ย 7.5 ปี ไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภค ร้อยละ 69.7 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานภาระงานเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภคตามเกณฑ์ ร้อยละ 90.8 และพบปัญหาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพในชุมชน ได้แก่ ยา ร้อยละ 34.9 การโฆษณาที่ผิดกฎหมาย ร้อยละ 16.5 อาหาร ร้อยละ 11.0 เครื่องสำอาง ร้อยละ 7.3 สถานพยาบาล ร้อยละ 3.7 และเครื่องมือแพทย์ ร้อยละ 1.8 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามข้อมูลคุณลักษณะทางประชากร (n = 109)

คุณลักษณะประชากร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	37	33.9
หญิง	72	66.1
อายุ		
20 – 29 ปี	28	25.7
30 – 39 ปี	35	32.1
40 – 49 ปี	27	24.8
50 – 59 ปี	19	17.4

($\bar{X} = 38.38$, S.D. = 10.41, Maximum = 59.00, Minimum = 20.00)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามข้อมูลคุณลักษณะทางประชากร (n = 109) (ต่อ)

คุณลักษณะประชากร	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	46	42.2
สมรส	57	52.0
หย่า/ แยกกันอยู่	4	33.7
ม่าย/ ร้าง	2	1.8
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	8	7.3
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	89	81.7
สูงกว่าปริญญาตรี	12	11.0
ตำแหน่งงาน		
พยาบาลวิชาชีพ	5	4.6
นักวิชาการสาธารณสุข	79	72.5
แพทย์แผนไทย	2	1.8
เจ้าพนักงานสาธารณสุข	12	11.0
เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	11	10.1
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
10,000 – 19,999 บาท	43	39.4
20,000 – 29,999 บาท	25	22.9
30,000 – 39,999 บาท	14	12.8
40,000 – 49,999 บาท	15	13.8
50,000 – 59,999 บาท	12	11.0
($\bar{X}$ = 27361.01, S.D. = 13490.98, Maximum = 58390.00, Minimum = 11400.00)		
ระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล		
1 – 5 ปี	29	26.6
6 – 10 ปี	25	22.9
11 – 15 ปี	16	14.7
16 – 20 ปี	11	10.1
21 – 25 ปี	8	7.3
26 – 30 ปี	11	10.1
31 – 35 ปี	4	3.7
36 – 40 ปี	5	4.6
($\bar{X}$ = 13.71, S.D. = 10.71, Maximum = 40.00, Minimum = 1.00)		
การฝึกอบรมเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภค		
ได้รับการฝึกอบรม	33	30.3
ไม่ได้รับการฝึกอบรม	76	69.7

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละ จำแนกตามข้อมูลคุณลักษณะทางประชากร (n = 109) (ต่อ)

คุณลักษณะประชากร	จำนวน	ร้อยละ
ภาระงานเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภค		
น้อยกว่าเกณฑ์	3	2.8
ตามเกณฑ์	99	90.8
มากกว่าเกณฑ์	7	6.4
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค		
1 – 5 ปี	61	56.0
6 – 10 ปี	25	22.9
11 – 15 ปี	8	7.3
16 – 20 ปี	8	7.3
21 – 25 ปี	2	1.8
26 – 30 ปี	1	0.9
31 – 35 ปี	4	3.7
$(\bar{X} = 7.52, S.D. = 7.81, \text{Maximum} = 35.00, \text{Minimum} = 1.00)$		
ปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพในชุมชน		
ไม่พบ	27	24.8
อาหาร	12	11.0
ยา	38	34.9
เครื่องสำอาง	8	7.3
เครื่องมือแพทย์	2	1.8
การโฆษณาเกินจริง	18	16.5
สถานพยาบาล	4	3.7
สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ	0	0.0

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงาน
คุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} E = 186.26, S.D. = 19.25$) ประกอบด้วย 2 ปัจจัย
คือ 1) ปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยกระตุ้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} E = 80.93, S.D. = 8.48$) ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงานอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X} E = 15.97, S.D. = 1.49$) ด้านการยอมรับ
นับถืออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} E = 18.93, S.D. = 2.51$) ด้าน
โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} E = 18.63, S.D. = 2.89$) ด้านลักษณะงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} E = 15.46, S.D. = 1.77$) และด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับปาน
กลาง ($\bar{X} E = 11.93, S.D. = 1.50$) และ 2) ปัจจัยค่าจ้างหรือ
ปัจจัยสุขอนามัยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} E = 105.33, S.D. = 11.85$) ได้แก่ ด้านเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอยู่ในระดับปาน

กลาง ($\bar{X} E = 15.76, S.D. = 3.96$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง
บุคคลอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} E = 21.05, S.D. = 2.41$) ด้านสภาพใน
การทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} E = 15.87, S.D. = 2.19$)
ด้านนโยบายและการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} E = 15.80, S.D. = 2.01$) ด้านความมั่นคงในงานอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} E = 16.26, S.D. = 2.14$) และด้านวิธีปกครองบังคับบัญชาอยู่ใน
ระดับสูง ($\bar{X} E = 20.60, S.D. = 3.05$) ส่วนผลการปฏิบัติงาน
คุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} E = 84.66, S.D. = 24.80$) ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาฐานข้อมูล
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} E = 15.80, S.D. = 4.77$) 2) ด้านการ
พัฒนาศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} E = 18.20, S.D. = 5.72$) และ 3) ด้านการเฝ้าระวังและบริหารจัดการความเสี่ยงอยู่
ในระดับปานกลาง ($\bar{X} E = 50.66, S.D. = 15.49$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย (n = 109)

ตัวแปร	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (คะแนนเต็ม 240 คะแนน)	186.26	19.25	ปานกลาง
ปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยกระตุ้น (คะแนนเต็ม 105 คะแนน)	80.93	8.48	ปานกลาง
1. ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน (คะแนนเต็ม 25 คะแนน)	15.97	1.49	ปานกลาง
2. ด้านการยอมรับนับถือ (คะแนนเต็ม 25 คะแนน)	18.93	2.51	ปานกลาง
3. ด้านโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน (คะแนนเต็ม 25 คะแนน)	18.63	2.89	ปานกลาง
4. ด้านลักษณะงาน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	15.46	1.77	ปานกลาง
5. ด้านความรับผิดชอบ (คะแนนเต็ม 15 คะแนน)	11.93	1.50	ปานกลาง
ปัจจัยค่าจูงหรือปัจจัยสุขอนามัย (คะแนนเต็ม 135 คะแนน)	105.33	11.85	ปานกลาง
1. ด้านเงินเดือนหรือค่าตอบแทน (คะแนนเต็ม 25 คะแนน)	15.76	3.96	ปานกลาง
2. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (คะแนนเต็ม 25 คะแนน)	21.05	2.41	สูง
3. ด้านสภาพในการทำงาน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	15.87	2.19	ปานกลาง
4. ด้านนโยบายและการบริหารงาน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	15.80	2.01	ปานกลาง
5. ด้านความมั่นคงในงาน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	16.26	2.14	สูง
6. ด้านวิธีปกครองบังคับบัญชา (คะแนนเต็ม 25 คะแนน)	20.60	3.05	สูง
ผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครอง (คะแนนเต็ม 135 คะแนน)	84.66	24.80	ปานกลาง
1. ด้านการพัฒนาฐานข้อมูล (คะแนนเต็ม 25 คะแนน)	15.80	4.77	ปานกลาง
2. ด้านการพัฒนาศักยภาพ (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	18.20	5.72	ปานกลาง
3. ด้านการเฝ้าระวังและบริหารจัดการความเสี่ยง (คะแนนเต็ม 80 คะแนน)	50.66	15.49	ปานกลาง

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม พบว่าปัจจัยความมั่นคงในงานและวิธีปกครองบังคับบัญชามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำมากกับการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ($r = 0.203$ และ 0.193) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยความรับผิดชอบและสภาพในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำมากกับการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ($r = 0.272$ และ 0.265) อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัจจัยเงินเดือนหรือค่าตอบแทนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ($r = 0.310$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัจจัยความสำเร็จในการทำงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะงาน และนโยบายและการบริหารงานมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ($r = 0.338, 0.385, 0.419$ และ 0.367 ตามลำดับ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม (n = 109)

ตัวแปรต้น	ผลการปฏิบัติงาน		ระดับความสัมพันธ์
	r	p-value	
เพศ	0.012(r_{pb})	0.899	ต่ำมาก
อายุ	-0.102(r_{sp})	0.292	ต่ำมาก
สถานภาพสมรส	0.088(Eta)	0.361	ต่ำมาก
ระดับการศึกษา	-0.112(Eta)	0.247	ต่ำมาก
ตำแหน่งงาน	-0.035(Eta)	0.718	ต่ำมาก
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	-0.170(r_{sp})	0.078	ต่ำมาก
ระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-0.099(r_{sp})	0.305	ต่ำมาก
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค	-0.181(r_{sp})	0.060	ต่ำมาก
การฝึกอบรมเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภค	-0.101(Eta)	0.298	ต่ำมาก
ภาระงานเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภค	0.078(Eta)	0.419	ต่ำมาก
แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	0.349***(r_{sp})	0.000	ต่ำ
1. ปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยกระตุ้น	0.344***(r_{sp})	0.000	ต่ำ
1) ความสำเร็จในการทำงาน	0.338***(r_{sp})	0.000	ต่ำ
2) การยอมรับนับถือ	0.385***(r_{sp})	0.000	ต่ำ
3) โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน	0.139(r_{sp})	0.149	ต่ำมาก
4) ลักษณะงาน	0.419***(r_{sp})	0.000	ต่ำ
5) ความรับผิดชอบ	0.272**(r_{sp})	0.004	ต่ำมาก
2. ปัจจัยค่าจ้างหรือปัจจัยสุขอนามัย	0.300**(r_{sp})	0.002	ต่ำมาก
1) เงินเดือนหรือค่าตอบแทน	0.310**(r_{sp})	0.001	ต่ำ
2) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	0.067(r_{sp})	0.491	ต่ำมาก
3) สภาพในการทำงาน	0.265**(r_{sp})	0.005	ต่ำมาก
4) นโยบายและการบริหารงาน	0.367***(r_{sp})	0.000	ต่ำ
5) ความมั่นคงในงาน	0.203*(r_{sp})	0.034	ต่ำมาก
6) วิธีปกครองบังคับบัญชา	0.193*(r_{sp})	0.044	ต่ำมาก

*p-value<0.05, **p-value<0.01, ***p-value<0.001, r_{pb} = Point Biserial Correlation Coefficient, r_{sp} = Spearman Rank Correlation Coefficient, Eta = Eta Correlation Coefficient

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย (Discussion and Conclusion)

อภิปราย (Discussion)

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการทำงาน การยอมรับนับถือ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ เงินเดือนหรือค่าตอบแทน สภาพในการทำงาน

นโยบายและการบริหารงาน ความมั่นคงในงาน และวิธีปกครองบังคับบัญชา มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย โดยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยกระตุ้น ด้านความสำเร็จในการทำงานมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อธิบายได้ว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความพอใจในความสำเร็จที่ได้จากการปฏิบัติงานจึงทำให้มีความรู้สึกภาคภูมิใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จนงานสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และสามารถวัดผลการปฏิบัติงานได้ชัดเจนเป็นรูปธรรม รวมทั้งรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยทางการบริหารและแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการทำงานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Sinka & Sriruecha, 2020) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Phoosod *et al.*, 2019)

2. ปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยกระตุ้น ด้านการยอมรับนับถือมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อธิบายได้ว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้รับการยอมรับในความสามารถจากผู้ร่วมงานและบุคคลอื่น ๆ เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จจึงทำให้เกิดความภาคภูมิใจประกอบด้วยการยอมรับในการแสดงความคิดเห็น การยอมรับทั้งจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ตลอดจนผู้นำท้องถิ่นและผู้มาท้องถิ่น การได้รับการยกย่องชมเชยชื่นชม การได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณต่าง ๆ การนำผลการปฏิบัติงานไปเป็นแบบอย่าง สอดคล้องกับการศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยการยอมรับนับถือมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Yardthaisong & Bouphan, 2022) และปัจจัยการยอมรับนับถือมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Phoosod *et al.*, 2019) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยทางการบริหารและแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยการยอมรับนับถือไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Sinka & Sriruecha, 2020)

3. ปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยกระตุ้น ด้านลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อธิบายได้ว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่มีต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ เช่น ความท้าทายและความน่าสนใจของงานที่รับผิดชอบ การได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มที่ การทำงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ รูปแบบการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมทั้งการมอบหมายงานที่ไม่ยากเกินความสามารถหรือไม่มีปริมาณมากจนเกินไป และการมอบหมายงานอย่างเป็นธรรม สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยทางการบริหารและแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Sinka & Sriruecha, 2020) และปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมป้องกันโรคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Leeka *et al.*, 2020) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ปัจจัยลักษณะงานไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Phoosod *et al.*, 2019)

4. ปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยกระตุ้น ด้านความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอธิบายได้ว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสามารถจัดลำดับงานได้ด้วยตัวเอง สำนึกในบทบาทหน้าที่ ตลอดจนมีอิสระในการตัดสินใจปฏิบัติงาน มีความพึงพอใจจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ มีอำนาจในการรับผิดชอบอย่างเต็มที่ และเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ สอดคล้องกับการศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานแพทย์แผนไทยของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานแพทย์แผนไทยของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Deechan & Bouphan, 2019) และปัจจัยความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Sinka & Sriruecha, 2020) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ปัจจัยความรับผิดชอบไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Phoosod *et al.*, 2019)

5. ปัจจัยค่าจ้างหรือปัจจัยสุขอนามัย ด้านเงินเดือนหรือค่าตอบแทนมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อธิบายได้ว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้รับผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม เช่น เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับภาระงานที่รับผิดชอบ รวมทั้งการได้รับค่าตอบแทนพิเศษหรือการเลื่อนขั้นเงินเดือนที่เหมาะสมเป็นธรรม สอดคล้องกับการศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยเงินเดือนหรือค่าตอบแทนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่

สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Phoosod *et al.*, 2019) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยทางการบริหารและแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยเงินเดือนหรือค่าตอบแทนไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Sinka & Sriruecha, 2020)

6. ปัจจัยค่าจ้างหรือปัจจัยสุขอนามัย ด้านสภาพในการทำงานมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อธิบายได้ว่า สถานที่ทำงานที่เอื้อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเกิดความรู้สึกอยากจะทำงานทั้งด้านสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน ความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน การเดินทางไปปฏิบัติงานด้วยความสะดวกสบายและปลอดภัย สอดคล้องกับการศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยสภาพในการทำงานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Phoosod *et al.*, 2019) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยสภาพในการทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Yardthaisong & Bouphan, 2022)

7. ปัจจัยค่าจ้างหรือปัจจัยสุขอนามัย ด้านนโยบายและการบริหารงานมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อธิบายได้ว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการและการสื่อสารภายในองค์กร ผู้บริหารมีการกำหนด

นโยบายและแนวทางปฏิบัติงานชัดเจน เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย นานโยบายต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างบรรลุผล และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับปัญหาพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยทางการบริหารและแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยนโยบายและการบริหารงานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมป้องกันโรคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Leeka *et al.*, 2020) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ปัจจัยนโยบายและการบริหารงานไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Phoosod *et al.*, 2019)

8. ปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยสุขอนามัย ด้านความมั่นคงในงานมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อธิบายได้ว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความรู้สึกว่าการปฏิบัติงานมีความมั่นคงและยั่งยืน สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยทางการบริหารและแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยความมั่นคงในงานมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Sinka & Sriruecha, 2020) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ปัจจัยความมั่นคงในงานไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Phoosod *et al.*, 2019)

9. ปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยสุขอนามัย ด้านวิธีปกครองบังคับบัญชาที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อธิบายได้ว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความพึงพอใจในวิธีปกครองบังคับบัญชาของผู้บริหารในการดำเนินงาน การบริหารงานให้เกิดความยุติธรรม ตลอดจนการมีความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหา สามารถให้คำแนะนำในการทำงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ เช่น การส่งงานมอบหมายงานมีความชัดเจน มีวิธีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานที่เหมาะสม รับฟังข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบ รวมถึงมีความยุติธรรมในการพิจารณาผลงาน สอดคล้องกับการศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยวิธีปกครองบังคับบัญชาที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Phoosod *et al.*, 2019) แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยทางการบริหารและแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล พบว่า ปัจจัยวิธีปกครองบังคับบัญชาไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (Sinka & Sriruecha, 2020)

สรุปผลการวิจัย (Conclusion)

กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองอยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานค้ำครองผู้บริโภครองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน ($r = 0.338$, $p = 0.000$) การยอมรับนับถือ ($r = 0.385$, $p = 0.000$) ลักษณะงาน ($r = 0.419$, $p = 0.000$) ความรับผิดชอบ ($r = 0.272$, $p = 0.004$) เงินเดือนหรือค่าตอบแทน ($r = 0.310$, $p = 0.001$) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($r = 0.067$, $p = 0.491$) สภาพในการทำงาน ($r = 0.265$, $p = 0.005$) นโยบายและการบริหารงาน ($r = 0.367$, $p = 0.000$) ความมั่นคงในงาน ($r = 0.203$, $p = 0.034$) และวิธีปกครองบังคับบัญชา ($r = 0.193$, $p = 0.044$) ส่วนตัวแปรอื่น ๆ

ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล ระยะเวลาในการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค การฝึกอบรมเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภค ภาระงานเกี่ยวกับงานคุ้มครองผู้บริโภค โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย ซึ่งนอกเหนือจากนั้นเป็นตัวแปรอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้มีการศึกษาในการวิจัยในครั้งนี้ อาจมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดสุโขทัย ทั้งนี้ ควรศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) หรือการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed methods research) เพิ่มเติมเพื่อให้ได้ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่อาจนอกเหนือจากการวิจัยครั้งนี้ และขยายพื้นที่ที่ศึกษาให้ครอบคลุมในระดับเขตสุขภาพ/ ภาค/ ประเทศ เพื่อให้ได้มาซึ่งขนาดตัวอย่างที่มีจำนวนเพียงพอต่อการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple linear regression analysis) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัวกับตัวแปรตามหนึ่งว่ามีตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่ร่วมกันทำนายหรือพยากรณ์หรืออธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ โดยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานจนก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน สร้างการยอมรับนับถือให้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีผลการปฏิบัติงานโดดเด่น ปรับปรุงลักษณะงานให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป สร้างการรับรู้บทบาทให้มีความรับผิดชอบตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพิ่มเงินเดือนหรือค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภค สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้มากยิ่งขึ้น ปรับปรุงสภาพในการทำงานให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ปรับเปลี่ยนนโยบายและ

การบริหารงานให้มีความเหมาะสมและชัดเจน เพิ่มความมั่นคงในงานโดยไม่มีการปรับเปลี่ยนงานบ่อยครั้งจนเกินไปซึ่งจะก่อให้เกิดการสั่งสมประสบการณ์ในการทำงาน และผู้บริหารองค์กรควรมีภาวะผู้นำและธรรมาภิบาลในการปกครองบังคับบัญชาผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการ การส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้บริโภคของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements)

ขอขอบคุณคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย ที่ได้พิจารณาและรับรองโครงการวิจัยในครั้งนี้ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโครงการวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอขอบคุณอาสาสมัครในโครงการวิจัยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเสียสละเวลาในการให้ข้อมูลที่ประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

References

- Bloom BS. Taxonomy of educational objectives, handbook I: the cognitive domain. New York (NY): David McKay; 1975.
- Consumer Protection Act B.E. 2522. Published in Government Gazette, Vols. 96, Part 72 special issue. (1979 May 4). (in Thai)
- Cronbach LJ. Essentials of psychology and education. New York (NY): McGraw-Hill; 1984.
- Deechan S, Bouphan P. Motivation and key success factors affecting thai traditional medicine performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Loei Province. KKU Res J (GS). 2019;19(2):166-76.
- Faul F, Erdfelder E, Buchner A, Lang AG. Statistical power analyses using G*Power 3.1: Tests for correlation and regression analyses. Behav Res Methods. 2009;41(4): 1149-60. doi:10.3758/BRM.41.4.1149.

- Food and Drug Administration. A complete report of the project to develop proposals on the future health product consumer protection system in Thailand 2016. Nonthaburi (Thailand): Foundation for Health Intervention and Technology Assessment Program; 2016. (in Thai)
- Google. Google forms-create and analyze surveys, for free [Internet]. 2019 [cited 2022 May 15]. Available from: https://www.google.com/intl/th_th/forms/about/.
- Herzberg F, Mausner B, Snyderman BB. The motivation to work. 12th ed. New Brunswick (NJ): Transaction Publishers; 2010.
- Hinkle DE, William W, Stephen GJ. Applied statistics for the behavior sciences. 4th ed. Boston (NY): Houghton Mifflin; 1998.
- Ketaiam M, Yeabkai Y. Factors affecting the health consumer protection performance among village health volunteers in Sukhothai Province. JPHNU. 2020;2(2):37-49. (in Thai)
- Leeka N, Boupun P, Jutarasaga M. Personal characteristics, and motivation affecting the tuberculosis control performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Khon Kaen Province. RDHSJ. 2020;12(3):452-58.
- Phoosod P, Boupun P, Jutarasaga M. Motivation, and success factors in consumers protection performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Nongbualumphu Province. KKU Res J (GS). 2019;19(3):109-19. (in Thai)
- Rovinelli RJ, Hambleton RK. On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. Tijdschrift voor Onderwijsresearch. 1977;2(2): 49-60.
- Strategy and Planning Division, Office of the Permanent Secretary Ministry of Public Health, Ministry of Public Health. Twenty-year national strategic plan for public health (2017 - 2036) second revision 2018. Nonthaburi (Thailand): Ministry of Public Health; 2018. (in Thai)
- Sinka O, Sriruecha C. Administrative factors and Motivation affecting the performance of public health personnel in long term care for elderly at sub-district health promoting hospitals in Khon Kaen province. RDHSJ. 2020;13(1):613-22.
- Sukhothai Provincial Public Health Office. Annual report 2021. Sukhothai (Thailand): Sukhothai Provincial Public Health Office; 2021. (in Thai)
- Suamuang T, Juntawong S, Changkaew W. Factors affecting health product consumer protection in sub-district health promoting hospital, Suphanburi Province. PRRJ. 2017;12(1):24-37. (in Thai)
- Working Group of Consumer Protection Practice Guidelines for Sub-District Health Promoting Hospitals. Consumer protection practice guidelines for sub-district health promoting hospitals. Bangkok (Thailand): Usa printing; 2010. (in Thai)
- Yardthaisong P, Boupun P. Motivation and key success factors affecting operational prevention and control of COVID-19 of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Roi Et Province. KKU Res J (GS). 2022;22(2):175-88.